

Am̄ M̄ōñōñō Indeeo im Indeeo Ālkin

Jen Būreejtōn Dieter F. Uchtdorf

Rikakpilōklōk eo Kein Karuo ilo Būreejtōnji eo Kein Kajuōn

Jemedwōj Ilañ ej lewaj ñan kom̄ menin letok eo eļaptata iaan aolep—mour indeeo— im iien em̄man im kōjeram̄man ejjeļok jem̄ļokin ami make “m̄ōñōñō indeeo im indeeo ālkin.”

Jejtōr ro aō reddik rejitōnbōro aolepen laļin, eļap aō kamoolol im utiej ñan pād ippami joten in. Būreejtōn Thomas S. Monson im aolep ritōl ro an Kabuñ in rej iakwe kom̄; kōmij jar kōn kom̄, im kōmij lem̄ōñōñō ilo ami tiljek.

Ilo iiō ko em̄oj aō jeļā elōñ kajin ko raiboojoj—kajjojo iaer rekepalpal im kabwilōñlōñ; kajjojo ewōr men ko raorōk ie. Bōtaab remaroñ in oktak jān doon kajin kein, emakijkij aer wōr men ko reier wōt juōn. Ñan waanjoñak, ilo elōñ wōt kajin ko ewōr juōn naan eo an ekabwilōñlōñ im obrak kōn kalim̄mur ilo m̄ool jabdewōt ilo laļ in. Naan eo ej: “Ekar wōr juōn iien.”

Rejjab naan ko rem̄man ke ñan jino juōn bwebwenato? “Ekar wōr juōn iien,” ej kalim̄mur kōn juōn men: juōn bwebwenato kōn itok itak im eñjaake iakwe an eo m̄ōttam, juōn bwebwenato kōn lerooj ro im irooj ro. Emaroñ koba bwebwenato ko kōn peran, kōjatdikdik, im iakwe ejjeļok jem̄ļokin. Ilo elōñ wōt iaan bwebwenato kein jouj ej anjo ioon lāj, im em̄man anjo ioon nana. Bōtaab ilo m̄ool elōñ wōt iaer, ij iakwe ñe jej elōkļok ñan peij eo āliktata im mejād ej pukōt lain ko āliktata, im jej lo naan ko remejaja “im rej mour m̄ōñōñō indeeo im indeeo ālkin.”

Ejjab men eo in me jej aolep kōñaan ke: ñan erom em̄maan peran im kōrā peran kōn bwebwenato ko ad make, ñan anjo ioon apañ, ñan jeļā kōn mour ilo aolepen an aiboojoj, im, ilo jem̄ļokin, ñan mour m̄ōñōñō indeeo im indeeo ālkin?

Rainin ikōñaan kakuktok ļōm̄nak eo ami ñan juōn men eļap an aorōk, eļap an einjuōn. Ilo peij eo jino in ilo Young Women Personal Progress² kom̄ naaj lo naan kein: “Kom̄ij leddik ro rejitōnbōro nejin Jemedwōj Ilañ, kar pojak ñan itok ñan laļ in ilo iien in ejejjjet ñan juōn wun aiboojojo im kwojarjar.”¹

Jejtōr ro, naan kein rej m̄ool! Rejjab kōm̄man ilo juōn bwebwenato ejjab m̄ool! Ekabwilōñlōñ ke ñan jeļā bwe Jemedwōj Ilañ indeeo ejjeļā kom̄, ej roñjake kom̄, ej mije kom̄, im ej iakwe kom̄ kōn iakwe eo ejjeļok jem̄ļokin? Ilo m̄ool, An iakwe ñan kom̄ eļap an ļap joñan E eaar lewaj mour in āinwōt juōn menin letok aorōk kōn “ekar wōr juōn iien,” dedeļok kōn bwebwenato eo ami make

em̄ool kōn itok itak, mālijjoñ, im iien ko ñan em̄mantata, utiej, peran, im iakwe. Im, aiboojooj ilōñ tata in men otemjej, E ej lewaj ñan kom̄ juōn menin letok eļap wōñāān im meļeļein. Jemedwōj Ilañ ej lewaj ñan kom̄ menin letok eo eļaptata iaan aolep—mour indeeo—im iien em̄man im kōjeram̄man ejjeļok jem̄ļokin ami make “m̄ōñōñō indeeo im indeeo ālkin.”

Bōtaab kain kōjeram̄man in ejjab itok ilo an ejjeļok wōñāān. Ejjab baj letok wōt kōnke kom̄ij kōñaan. Ej itok kōn wōt meļeļe wōn kom̄ im ta eo kom̄ij aikuj erom ñan erreoo ñan kain menin letok in.

Mālijjoñ Ej M̄ōttan wōt Iaļ eo

Ium̄win jidik iien, ļōm̄nak likļok kōn bwebwenato eo ejjab m̄ool in em̄mantata ami. Ilo bwebwenato eo, rikōm̄man bwebwenato eo emaroñ juōn irooj ak juōn rikallib; e emaroñ juōn leddik in lojet ak juōn rikōm̄man milik, juōn rikien ak juōn rijerbal. Kom̄ naaj lo juōn men ewōr ippāer aolep—rej aikuj eļļā ioon apañ.

Cinderella eaar aikuj niknik ippān eo ejjab lukkuun jinen enana im jejtōr ro ejjab lukkuun jein im jatin renana. Kar kipel e ñan eñtaan awa ko raitok kōn kōmakoko im kajirere.

Ilo “Beauty and the Beast,” Belle ej erom̄ juōn jipakwe ñan juōn menin mour ekamijak kilen ñan an ļom̄oren jemen. E ej karmejete ijo jikin im baam̄le an, men ewōr ippān ej jitōnbōro, ñan joļok jet allōñ ko ilo ijo jikin menin mour eo.

Ilo bwebwenato eo “Rumpelstilskin,” juōn rikōm̄man mill ej kalim̄muri kiiñ eo bwe leddik eo nejin emaroñ kōrļolol ujoj aitok ñan kool. Em̄okaj an kiiñ eo ijilōk ļok ñan bōktok im ļake ilo juōn ruum̄ kōn juōn ejouj in ujoj aitok im juōn wiiļ in kōrļolol. Tokālik ilo bwebwenato eo e ej jelmae kauwōtata kōn luuji maanje eo nejin ijellōkin ñe emaroñ ba etan menin mour eo ekabwilōñlōñ me eaar jipañ e ilo jerbal in open.

Ilo bwebwenato kein kajjojo, Cinderella, Belle, im leddik eo nejin rikōm̄man mill eo raar aikuj eñjaake būrom̄ōñ im mālijjoñ m̄okta jān aer maroñ tōpar “m̄ōñōñō indeeo im indeeo ālkin” eo aer. Ļōm̄nak kake. Enañin wōr ke juōn armej me eaar jab aikuj in dipuk iien eppen an kapo, mālijjoñ, im būrom̄ōj?

Ikōtaan “ekar wōr juōn iien,” im “m̄ōñōñō indeeo im indeeo ālkin,” eo aer raar aolep aikuj in eñjaake kapañpañ eļļap. Etke aolep rej aikuj eñjaake im būrom̄ōj im jorrān eļļap? Etke jej jab maroñ mour ilo jeram̄man im aenōm̄man, kajjojo raan eobrak kōn bwilōñ, lañlōñ, im iakwe?

Jeje ko rekwojarjar rej jiroñ kōj bwe ej aikuj wōr jumae ilo men otemjej, bwe ñe ejjeļok jej jab maroñ jeļā tōñal jān meeo.² Rittōr ro renaaj kar ke jeļā eñjaake anjo in kadedeļok ettōr eo en kar ke jab eñjaake metak in awa ko kōn an iunļok ñae joñan maroñ eo an? Rikōjañjañ piano eo enaaj ke kar eñjaake lañlōñ eo an tijemļok ilo koba in ruo mōttan al ilo an ejjeļok awa in kaminene ko?

Ilo bwebwenato ko āinwōt ilo mour, apañ ej katakin kōj men ko jej jab maroñ katak. Apañ ej jipañ kōj kōļapļok mwilaļ in m̄wil me ej itok ilo ejjeļok bar juōn iaļ. Im kōn menin, Jemedwōj Ilañ eo ej iakae eaar likūt kōj ilo juōn laļ eo eobrak kōn kiel ko im mālijjoñ ko bwe jen, kōn jumae, jemaroñ katak meletlet, erom kajoorļok, im eñjake lañlōñ.

Kōtļok bwe in kwaļok ñan kom̄ juōn aō eñjaake ke Iaar juōn jodikdik ke baamle eo am kar ilok ñan Kabuñ in ilo Frankfurt, Germany.

Juōn Jabōt, mijenede ro raar bōktok juōn baamle kāāl ñan kweilok ko am ro ijjañin kar lo er mōkta. Eaar juōn jinen ippān ruo leddik nejin raiboojoj. Iaar ļōmņak bwe mijenede rein raar kōmņane juōn lukkuun, lukkuun jermal emņan.

Iaar lukkuun kar kalimjōkļok juōn iaan leddik rein eo aiboojoj kilmej in koļan bōran im māj ko mejān reļļap im mōñakņak. Etan kar Harriet, im Iaar ļōmņak Iaar mej ļokanļok jān iien eo Iaar loe. Ejerata, jiroñ aiboojoj in eaar jab āinwōt eñjaake āinwōt aō kar. Eaar lōñ likaro ro me eaar kōñaan jeļā kajier im Iaar jino ļōmņak eļañne enaaj kar ļōmņak kōn ña eļapļok jān juōn mōttan. Bōtaab Iaar jab kōtļok bwe men in en kabbeer eō. Iaar pukōt kilen ñan pād ijo eaar pād ie. Ke Iaar leto letak kwojkwoj eo, Iaar lale bwe Iaar pād ilo jikin eo ejejjet bwe in kar eo ej leļok kwojkwoj eo ñan e.

Ñe ewōr am maķūtkūt ko ilo mōn jar eo, Iaar iuwe lo bajkōļ eo waaō ñan m̄weo imōn Harriet im kar kōjañ beļļ in kōjām eo. Jinen Harriet ekutkut an kar uwaake. Ilo m̄ool, e ekar kōpeļļok wintō in jikin kōmat eo an jikin joke eo aer ilo būloor eo kein kemen im kar kajjitōk ta eo ikōñaan. Ikar kajjitōk eļañne Harriet enaaj kar ekōñaan iuwe ñan mōn jar eo ilo bajkōļ eo waaō. Jinen Harriet ekōn ba, “Jaab, lieo enaaj itok tokālik, ak inaaļ m̄ōñōñ in kauweik ippa ñan mōn jar eo.” Eaar jab ta eo ilo kar ļōmņak eo aō, bōtaab ekōjkan aō maroñ makoko?

Im kōn menin, kōm kar iuwe ļok ñan mōn jar eo. Ij aikuj kwaļok Iaar lo juōn iien kōkotañ in bajkōļ ejej uwaan. Jinen Harriet eaar jijet kōtaan jea eo im jōbwe eo imāanū im Iaar kajjieoñ erom juōn mōkade kattōr bajkōļ ioon iaļ ko rekurpalōklōk.

Iien eaar mootļok. Ke Harriet eo aiboojoj eaar lo bar elōñ likao ro, āinwōt bwe Iaar jab maroñ kōmņan wōmņaanļok ippān.

Iaar ke kōrraat? Aaet.

Iaar ke kōmṭālik? Lukkuun jaab!

Ilo m̄ool, reilikḷok ij kile bwe eaar jab kōmettak ḷok n̄an jidik n̄an pād ilo kadkad ko rem̄man ippān eo jinen leddik eo ilo ettōṇak ko am̄.

Iiō ko tokālik, ālkin an dedeḷok kaminene eo aō āinwōt juōn rūkāke ilo air force, Iaar eñjaake juōn kabwilōnlōn ekāāl ilo uwaak eo an Harriet n̄an jab bōjrak in kōṇaan eo aō. Juōn raan eaar ba: “Dieter, em̄oj am̄ lukkuun ekkeke ilo iiō kein rej jem̄ḷok ḷok.”

Eaar m̄okaj aō kōm̄makūt ālkin men eo, ilo ilowaan wōt jet allōn ko Iaar m̄areik kōrā eo Iaar iakwe jān ke Iaar lo e jino in tata. Jōkjōk eo eaar jab pidodo—eaar wōr iien in eñtaan ko im ebbeer—bōtaab āliktata m̄ōṇōṇō eo aō eaar obrak im ej obrak wōt, eḷapḷok.

Jejtōr ro jatū rejitōnbōro, kom̄ij aikuj in jeḷā bwe kom̄ naaj eñjaake apañ eo ami make. Ejjeḷok ej jab. Kom̄ naaj eñtaan, kapo, im kōm̄man bōd ko. Kom̄ naaj katak kōn kom̄ make ta eo aolep jiroñ peran ro raar katak: kōn anjo ioon apañ ko ej itok eddōk im kajoor.

Ej ami uwaak n̄an apañ, ejjab apañ eo make me ej kōm̄let ekōjkan an bwebwenato in mour eo ami naaj ḷapḷok.

Ewōr ro ibwilijimi me, meñe reddik, em̄oj kadede aer eñtaan juōn joñak eo eḷap kōn liaajḷol im būrom̄oj. Būruwō eobrak kōn jouj im iakwe n̄an kom̄. Eḷap ami jitōnbōro n̄an Kabuñ in. Eḷap ami jitōnbōro ippān Jemāmi Ilañ. Meñe emaroñ āinwōt kom̄ij ajimakeke, enjeḷ ro rej mije ippami. Meñe kom̄ maroñ eñjake bwe ejjeḷok juōn emaroñ meḷeḷe m̄wilaḷ in ebbeer eo ami, ad Rilom̄or Jisōs Kraist ej meḷeḷe. E eaar eñtaan eḷapḷok jān ad maroñ ḷōm̄nak e ḷok, im E eaar kōm̄mane n̄an kōj; E eaar kōm̄man n̄an kom̄. Kom̄ij jab ajimakeke.

Eḷañe em̄oj ami eñjake bwe eddo eo ami eḷap an eddo n̄an kotake, kotak būruōmi n̄an Jemāmi Ilañ, im E enaaj rejtake im kōjeram̄man kom̄. E ejba n̄an kom̄, āinwōt An kar ba n̄an Rikanaan Joseph Smith bwe [am] apañ im kaeiñtanaan ko renaaj pād wōt ilo jidik iien, im eḷañe [kwōj] nikniki ilo jejjēt, Anij enaaj kotak [eok] ilōn tata (lale D&C 121:7–8).³

Niknik ilo apañ ejjab men eo wōt kom̄ij aikuj kōm̄man n̄an eñjaake juōn mour em̄ōṇōṇō. In bar eliji, wāween ami uwaak n̄an apañ im kapo eo ej juōn jōkjōk eaorōk meñe ak meñe jaab ilo ami tōkāk ḷok ilo “m̄ōṇōṇō indeeo im indeeo ālkin” eo ami make.

Pād wōt ilo Mool nān Ta eo Kom Jeļā Ej Jimwe

Jejtōr ro, jejtōr ro reddik, jejtōr ro rejitōnbōro reddik, pād wōt ilo mool nān ta eo kom jeļā ej jimwe. Aolep jikin komij lale rainin, kom naaj lo kalimmur ko kōn mōṇōṇō. Karelele ko ilo māākjiin ko rej kalimmur kōjeramman eļāñne kom naaj wiaik jet nuknuk ko, shampoo, ak kein kōmmane turin māj. Jet kein kaloojoj ko rej pijaik ʎok ro me rej nōbar nana ak eo ej aje ʎok nān mōm an kanniōk. Ekuat, ejja armej rein wōt rej pijaik āinwōt waanjoñak ko kōn wājepedik im tōpare.

Ilo juōn laļ ijo nana ej pijaik āinwōt emman im emman āinwōt nana, jet iien epen nā jeļā mool eo. Ilo jet wāween ko einʎok wōt Little Red Riding Hood’s dilemman—ñe komij jab lukkuun jeļā ta eo komij loe, ej juōn bībū eo ejitōnbōro ak juōn kidu auwia ekamijaak?

Iaar joʎok elōñ iiō ko ilo jikin rikāke an baļuun. Jerbal eo aō eaar nān bōk juōn baļuun ekilep jān juōn jikin iaļ in nān jemʎok in iaļ eo kōmij ilok nān e ilo aenōmman. Iaar jeļā kōn juōn lōke bwe eļāñne ikar kōṇaan nān kālʎok jān New York nān Rome, Iaar aikuj in kālʎok ireaar ʎok. Eļāñne juōn ekar tōn jiroñ eō bwe ij aikuj kālʎok iturōkʎok, Iaar jeļā bwe ejjeʎok mool ilo naan ko aer. Ij aikuj kar jab lōke er kōn ke Iaar jeļā kōn nān make. Ejjeʎok joñan kareel, ejjeʎok joñan naan in tuwe, wiaik būruwōn, ak medōk ko renaaj kar kareel eō bwe kā rōkāñʎok enaaj kar bōkʎok eō nān jemʎok in iaļ eo aō kōnke Iaar jeļā.

Jej aolep pukōt mōṇōṇō im jej aolep kajjeioñ pukōt “mōṇōṇō indeeo im indeeo ālkin,” eo ad make. Mool eo ej, Anij ejeļā ewi wāween tōpar ijōñ! Im E eaar kōmmane juōn maab nān kom; E ejeļā iaļ eo. E ej Jemāmi Ilañ jitōnbōro, eo ej bukōt emman eo ami, mōṇōṇō eo ami. E ej kōṇaan kōn aolepen iakwe eo an juōn Jemen eo eweppān im erre me komij tōpar jemʎok in iaļ eo ami ekwojarjar. Maab eo ej pād nān aolep. Ej letok iaļ ko ralikkar kōn eo nān kōmmane im ia eo nān etal nān jabdewōt eo ej kajioñ nān itok nā Kraist im “jutak āinwōt [juōn ri kamool] an Anij ilo aolep iien ko, im ilo aolep jikin ko.”⁴ Men eo komij aikuj in kōmmane aolep ej lōke ilo Jemāmi Ilañ. Lōke E nān ʎoor karōk eo An.

Mekarta, ejjab aolep renaaj ʎoor maab eo. Remarōñ kalimjōke. Remarōñ ʎōmṇak ewōr wunin, ilo mool meñe emool. Bōtaab rejjab ʎoor tōl ko an rekwojarjar. Elōñ rej tōmak bwe jabdewōt iaļ enaaj bōk er nān juōn “mōṇōṇō indeeo ālkin.” Jet remarōñ erom illu ñe ro jet me rejeļā kōn iaļ eo rej kajioñ jipañ im jiroñ er. Remarōñ ʎōmṇak bwe kain kapilōk eo emaat an raan, ebōd, ejjeʎok tokjen ilo mour in rainin.

Jejtōr ro, ebōd aer ʎōmṇak.

Koꝓpeļ eo Ej Iaļ eo ñan M̄oṅoṅo Indeeo im indeeo Ālkin

Ij meļeļe bwe ilo jet iien ko, jet remaroṅ ļōmṅak etek rej ilōk ñan kweilōk ko an Kabuñ in, ak etke ej lukkuun aorōk ñan riiti jeje ko rekwojarjar aolep iien, ak jar ñan Jemedwōj Ilañ raan otemjeļōk. Eñin ej uwaak eo aō: Koṃin kōmṅane men kein kōnke rej m̄oṅtan wōt iaļ eo an Anij ñan koṃ. Im bwe iaļ eo enaaj bōk koṃ ñan “m̄oṅoṅo indeeo ālkin” jemļōkin iaļ eo ami.

“M̄oṅoṅo indeeo ālkin” ejjab juōn men eo lo wōt ilo bwebwenato ko rejjab m̄ool. Koṃ maroṅ bōk e! Ej pād ñan koṃ! Bōtaab koṃij aikuj ļoor maab eo an Jemedwōj Ilañ.

Jejtōr ro, nōbar koꝓpeļ eo an Jisōs Kraist! Katak ñan iakwe Jemedwōj Ilañ kōn aolepen būruwōm, kajoor, im ļōmṅak. Kobrak jetōb ko ami kōn wānōk, im iakwe eṃṅan. Aolep iien kajioṅ ñan kwaļōk tok ijo eṃṅan tata ilo koṃ make im ro jet.

Katak ñan bōk im jermal ioon aorōk ko an Doulul eo an Jiroṅ ro. Mour kōn joñak ko ilo *Non Kokajur Jodrikdrik Ro*. Joñak kein rej tōl im kōjwebweik koṃ ñan “m̄oṅoṅo indeeo im indeeo ālkin” eo ami. Mour kōn joñak kein renaaj kōpoj koṃ ñan koṃṅani bujen ko rekwojarjar ilo tampeļ eo im ejaake bwebwenato in eṃṅan eo ami make ilo jōkjōk ko ami kajjojo. Jutak ilo jikin ko rekwojarjar im jab emmakūt,⁵ jekdoon kapok k oak apañ ko. Ij kalimṅuri koṃ bwe epepen ko tokālik renaaj kaṃoolol kōn koṃ im nōbar etami kōn peran im m̄ool eo ami ilo tōre in aorōk ilo mour eo ami.

Jejtōr ro jatū rejitōnbōro—koṃ ro rej jutak kōn m̄ool im jimṅwe eo, koṃ ro rej bukōt eṃṅan, koṃ ro eṃōj aer tulōk ilo dān in peptaij im etetal ilo iaļ ko an Irooj—Jemedwōj Ilañ eaar kalimṅur bwe koṃ naaj “jepeļālōñļōk kōn peir āinwōt ikōļ ko; renaaj ettōr im jab mōk; renaaj etetal im jab parok.”⁶ Koṃij jamin poo.⁷ Anij enaaj kōjeramṅan im kōjolet koṃ.⁸ Oror ko an hell rejammin anjo ioomṅ, im Irooj Anij enaaj kōjepeļōk kajoor ko an marok jān imaamṅ im kōmṅan bwe lañ ko rej emakūtkūt ñan eṃṅan eo aṃ im Etan ekwojarjar.⁹

Koṃij lukkuun m̄ool in leddik in jetōb ko nejin Anij Pōtata rem̄ool. Koṃij lerooj ro, kar jitōñ ñan eromṅ lejļā ro. Bwebwenato kabwilōñlōñ eo ami make ededeļōk an kar ijjino. “Ekar wōr juōn iien” eo ami ej kiiō.

Āinwōt Rijjilōk an Irooj Jisōs Kraist ij likūt ippāmi aō kōjeramṅan im lewaj ñan koṃ juōn kalimṅur bwe ilo ami bōk im mour kōn aorōk ko im pedped ko an koꝓpeļ eo an Jisōs Kraist eaar jeplāaktok, “[kom] naaj pojak ñan kōkajoorļōk m̄weo im baamṅle, kōmṅan im kōjparok bujen ko rekwojarjar, bōk kaiñ ko an tampeļ eo, im lem̄oṅoṅo kōn kōjeramṅan ko an ijo eutie j tata.”¹⁰ Im

raan eo enaaj itok, ñe ami iien ñan elōkļok ñan peij ko āliktata in bwebwenato eo ami make eaiboojoj, ijo komꞥ naaj riiti im eñjake kūrꞥool eo an kōjeramꞥan ko im naan ko remꞥan: “im raar mour mꞥōꞥōꞥō indeeo ālkin.” Kōn menin Ij kamꞥool ilo etan Jisōs Kraist eo ekwojarjar, amen.

KAKEMEMEJ KO

1. *Young Women Personal Progress* (booklet, 2009), 1.
2. Lale 2 Nipai 2:11, 15.
3. Doctrine and Covenants 121:7–8.
4. Mosaia 18:9
5. Doctrine and Covenants 87:8.
6. Aiseia 40:31.
7. Joseph Smith—Matthew 1:37
8. Lale Mosaia 2:22–24.
9. Doctrine and Covenants 21:6.
10. *Young Women Personal Progress*, 3.